

Motion till riksdagen 2012/13:Ub242

av **Esabelle Dingizian m.fl. (MP)**

Lär unga använda sin konsumentmakt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om hem- och konsumentkunskap i gymnasiet.

Motivering

Barn och unga uppmärksammas allt mer som aktiva och kraftfulla konsumenter. Marknadsföringen riktar sig mer direkt till unga, och trenden har ökat markant på senare år. Det finns samtidigt en förväntan från samhället att unga vuxna ska ta ansvar för sig själva och sin ekonomi. Som självständiga vuxna förväntas unga på ett medvetet sätt ingå avtal om abonnemang kring bland annat telefoni, internet, boende, elförbrukning, mikrolån och mycket mer.

Samtidigt är kunskapen om ens rättigheter som konsument, samt konsekvenser av överkonsumtion och skuldsättning, alldeles för låga. Andelen unga i skuldsättning ökar, och bara i Stockholms län har idag tre procent av unga tillsammans en halv miljard i skuld hos Kronofogdemyndigheten. Bristande kunskap om vad en skuld hos kronofogden innebär för ens privatekonomi och framtid kan vara en stor bidragande faktor till ogenomtänkta och spontana köp och lån.

Ett problem är även den ökade e-handeln och användandet av kort istället för kontanter. Det är enklare att handla, och ser man dessutom inte pengarna blir köpandet mer abstrakt. Därtill menar Konsumentverket att anledningen till ungdomars ökande skuld är att de får allt svårare att komma in på både arbetsmarknaden och bostadsmarknaden än tidigare. Ungdomar tvingas ofta att bo dyrt i andra- och tredjehand och får ofta bara tidsbegränsade arbeten. Den dåliga ekonomin leder till en negativ spiral som är svår att bryta.

Finansinspektionen menade redan 2008 att privatekonomi får alldeles för lite utrymme i dagens skola. Att lägga ansvaret på föräldrarna är en för enkel

Fel! Okänt namn på

utväg och ställer höga krav på att föräldrarna själva har dessa kunskaper. Ungas förmåga att vara aktiva och medvetna konsumenter och kunna ta ansvar för sin egen ekonomi ska inte bero på vilka hemförhållanden de kommer från. Skolan ska vara kompensatorisk och verka för att dessa skillnader utjämnas.

Det är en självklarhet att frågor som hem- och konsumentkunskap där privatekonomi ingår ska få större utrymme i skolorna och i synnerhet i gymnasieskolan. Unga måste förberedas för att få en god grund att stå på när de börjar tjäna egna pengar och få vägledning i hur man gör medvetna val för en god ekonomi. Då måste också skolans roll i det stärkas.

Stockholm den 2 oktober 2012

Esabelle Dingizian (MP)

Magnus Ehrencrona (MP)

Ulf Holm (MP)